

AR KRŪTS VĒZI GADĀ
LATVIJĀ SASLIMST
1000 SIEVIETES

NOŅEM
ROZĀ
BRILLES

SAREDZI RISKUS
UN PASARGĀ SEVI.
PĀRBAUDIET!

VAIRĀK UZZINI

Sagatavots sadarbībā ar Novartis Baltics, G. Zemgale gatve 76, Rīga, Latvija, 2023. gada aprīlī. 852304279796

NOŅEM ROZĀ BRILLES un AIZEJ UZ SKRĪNINGU!

Krūts vēzis ir pasaulē biežāk sastopamais ļaundabīgais audzējs sievietēm. Arī Latvijā tas ir izplatītākais vēža veids un galvenais mirstības cēlonis sievietēm vecumā pēc 35 gadiem.

Kaut gan risks saslimt ir salīdzinoši augsts un agrīna diagnostika ļauj efektīvi novērst slimību un to veiksmīgi ārstēt, valsts apmaksāto krūts vēža skrīningu Latvijā diemžēl izmanto vien katra trešā sieviete, kurai tas pienākas.

Pārējie 70% raugās uz krūts vēzi caur rozā brillēm – cerot, ka nekas ļauns nenotiks, tāpēc kampaņa “Noņem rozā brilles” aicina sievietes skaidri saskatīt krūts vēža riskus un rīkoties, lai tos mazinātu.

Krūts vēža izplatība

Latvijā visizplatītākais vēža
veids sievietēm – krūts vēzis
21%*

**Ik gadu ar
krūts vēzi**

**saslimst >1000
sievietes**

**mirst >400
sievietes****

* State of Health in the EU, Latvija, Valsts veselības profils 2021

** Džatkovičs, Anrijs. Krūts vēža attīstība Latvijā pēc valsts krūts vēža skrīninga programmas ieviešanas. LŪ, 2020

Ar krūts vēzi saslimst

1 no **8** sievietēm

American Cancer Society. Breast Cancer facts & Figures. 2019-2020

Svarīgākais – agrīna diagnostika

Diemžēl daudzus krūts vēža riska faktoros – agrīnas mēnešreizes, vēlīnu menopauzi, iedzimtību u.c. – un līdz ar to arī audzēja attīstību, nevaram ietekmēt. Taču sievietes spēkos ir veikt regulāras krūts pārbaudes, lai iespējamo audzēju atklātu laikus. Agrīni atklātu krūts vēzi iespējams ļoti veiksmīgi ārstēt!

**Agrīni
diagnosticējot
krūts vēzi, 5 gadu
dzīvildze ir
90%**

American Cancer Society. Breast Cancer facts & Figures. 2019-2020

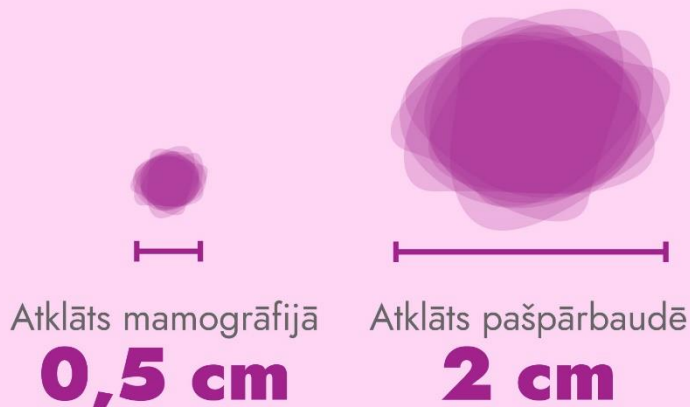
Pašpārbaude

Krūšu pašpārbaudi ieteicams veikt regulāri – reizi mēnesī. Veicot pašpārbaudi, sieviete iepazīst savu krūšu struktūru – tas ļauj ātrāk pamanīt izmaiņas, ja tādas rodas, un nekavējoties vērsties pie ārsta. Ieteikumi un informācija saistībā ar pašpārbaudi uzskatāmi izklāstīti [Biedrība VITA mājas lapā](#).

Mamogrāfija

Mamogrāfija ir efektīvākā krūts vēža skrīninga metode. Skrīnings – tas nozīmē, ka sievietei tiek veikts izmeklējums pat tad, ja nav sūdzību. Ar mamogrāfijas palīdzību var atklāt krūts vēzi, kad tā izmērs ir vien daži milimetri, līdz ar to iespējama veiksmīgāka ārstēšana un garāks mūža ilgums.

Audzēja vidējais izmērs

The German Cancer Society (Brustkrebs Deutschland e.V.)

Svarīgi jebkuru neskaidrību, jautājumu un aizdomu gadījumā vērsties pie ārsta un sarunā rast visas atbildes, kā arī nepieciešamības gadījumā – norādījumus konkrētai rīcībai.

[Šeit iespējams veikt skrīninga mamogrāfijas izmeklējumus!](#)

“ *Mamogrāfija nekādā gadījumā neapdraud sievietes veselību, nerada riskus veselībai, tāpēc pilnīgi noteikti nevajag baidīties no tā, ka procedūras laikā tiek saņemts neliels rentgena starojums un krūts audi tiek nedaudz mehāniski saspiesti. Iespējamais ieguvums – agrīni atklāts vēzis un tā veiksmīgāka ārstēšana – noteikti vērtējams augstāk.*

Dr. Vija Veisa, ginekoloģe, Latvijas Ginekologu un dzemdību speciālistu asociācijas vadītāja

“ *Mamogrāfijas sniegtais ieguvums ir nepārvērtējams – proti, ar šo metodi priekšvēža izmaiņas (tajā skaitā mikrokalcinātu zonas) iespējams konstatēt pat 4 gadus agrāk, pirms sieviete tās sajūt pati.*

Dr. med. Arvīds Irmejs, P. Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas virsārsts krūts ķirurgijā

“ *Mamogrāfijas izmeklējums nav ne sāpīgs, ne bīstams, un to izmanto visā pasaulē. Tas, ko varam darīt – izmantojot šīs skrīninga iespējas, agrīni diagnosticēt un agrīni ārstēt. Jo agrīnāka diagnostika krūts vēža gadījumā, jo lielākas iespējas izveseļoties.*

Dr. med. Alinta Hegmane, onkoloģe ķīmijterapiete, Latvijas Onkologu asociācijas vadītāja

Diagnoze “krūts vēzis” ir brīdis, kad rozā brilles tiek noņemtas un realitāte ieraudzīta bez rozā filtriem. [Noskaties Lailas pieredzes stāstu.](#)